

EXPUNERE DE MOTIVE

Este binecunoscut faptul că, în istoria postdecembristă a activității de legiuire din România, inițiatorul proiectului de act normativ nu a pus mare preț pe calitatea și cantitatea instrumentelor de motivare (expunerea de motive, nota de fundamentare, referate de aprobare, studii de impact) care-l însoțeau. Chiar dacă legiuitorul a vrut și a explicat de multe ori scopul actului normativ prin intermediul instrumentului de motivare, cei obligați de aplicarea și respectarea lui nu au ținut cont de interpretarea oficială dată prin acel instrument.

Există o amplă dezbatere în doctrină dacă instrumentul de motivare face parte sau nu din corpul juridic al actului normativ, astfel încât să poată fi apreciat ca fiind instrumentul ce oferă interpretarea oficială a actului normativ.

De asemenea, avem situații nefericite în care, atunci când legea nu e clară sau lasă loc interpretării multiple, executivul (*lato sensu*) urmărește să aplice legea ori în sensul neaplicării ei, ori într-un mod restrictiv, în interesul legii, atunci când vine vorba de recunoașterea, acordarea și exercitarea unor drepturi subiective civile. O interpretare restrictivă făcută de către puterea executivă se poate observa în mod constant atunci când vine vorba de recunoașterea unor drepturi ale unor categorii sociale vulnerabile (elevi, studenți, tineri etc.).

Așadar, atunci când norma juridică nu-și mai îndeplinește scopul urmărit de legiuitor, când nu mai satisface nevoile sociale pentru care a fost instituită și când permite unei alte puteri să-i schimbe, printr-o organizare defectuoasă a executării, obiectul și conținutul juridic, atunci înseamnă că trebuie găsite instrumente și instituții juridice care să ocrotească interpretarea și aplicarea corectă, cu bună-credință, a legii.

La nivelul Uniunii Europene și în statele cu sistem de drept anglo-saxon putem deja întâlni o lungă practică juridică de includere a instrumentelor de motivare în preambulul actului normativ. Regulamentele și directivele europene prevăd motivarea în preambulul lor în scopul aplicării cu bună-credință și corect de către statele membre. Această tradiție de tehnică legislativă a garantat în statele practice și la nivelul Uniunii Europene o securitate juridică în interpretarea și respectarea normei juridice. Ele s-au dovedit utile și în edificarea instanțelor atunci când norma era neclară sau doar constituia elementul de drept material al unui litigiu. De multe ori, atât CJUR cât și CEDO au reținut, în soluțiile lor, rațiuni din instrumentele de motivare aferente normelor de drept inspectate, soluționând în mod rapid și profesionist cauza.

În acest sens, există un interes tot mai crescut în Parlamentul României de a se modifica și completa Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă proprietate elaborarea actelor normative, republicată în sensul în care instrumentele de

motivare (expunerea de motive, nota de fundamentare, referatele de aprobare și studiile de impact) să fie incluse în preambulul proiectului de act normativ astfel încât, în sens formal să fie unul și același lucru cu actul normativ adoptat, publicat în Monitorul oficial și intrat în vigoare.

În concluzie, scopul urmărit de prezenta propunere legislativă este acela de a asigura o mai bună înțelegere a actului normativ de către destinatar prin faptul că instrumentul de motivare va face corp comun cu actul normativ, însoțindu-l în fondul activ și asigurând *a priori* interpretarea oficială a actului juridic. Prin intermediul prezentei propuneri legislative se dorește, în esență, evitarea pe viitor a denaturării adevăratei voințe a legiuitorului.

Față de cele prezentate, am inițiat propunerea legislativă, pe care o supunem spre dezbateră și adoptare Parlamentului în procedură de urgență.

INIȚIATORI,

Deputat PSD – Ioan DÎRZU

Deputat PSD – George Gabriel VIȘAN

Senator PSD – Valer-Daniel BREAZ

Deputat PSD – Alexandru STĂNESCU

Deputat PSD – Dan CIOCAN

Deputat PSD – Dănuț PĂLE

Deputat PSD – Rodica-Tudorița BOBOC

Deputat PSD – Iuliu-Emanuel HAVRICI

Deputat PSD – Nicu NIȚĂ

Deputat PSD – Constantin-Ciprian ȘERBAN

Deputat PSD – Ioan TEREĂ

Deputat PSD – Marian Sorin VĂRJITORU

Deputat PSD – Marius-Ionel IANCU

Deputat PSD – Gabriel PETREA

Deputat PSD - Alexandru ROTARU

Deputat PSD - Claudiu-Augustin ILIȘANU

Deputat PSD - Neculai IFTIMIE

Deputat PSD - Dănuț ANDRUȘCĂ

Deputat ALDE - Toma-Florin PETCU

Deputat ALDE - Ică Florică CALOTĂ

Senator PSD - Ioan Stan